

Fler fönster ska lysa i Mitt Land!

*Sammanfattning av den lokala utvecklingsstrategin för
landsbygdsutveckling i Bräcke, Ånge, Sundsvall och Timrå
2015-2023*

Lokalt ledd utveckling

LEADER

MITTLAND PLUS

Lokal utvecklingsstrategi 2015-2023

Det lyser i fler fönster - vi har blivit fler, vi som väljer att leva våra liv här. Unga och nya medborgare har flyttat in till arbete och kreativitet i social ekonomi. Här finns mervärden som attraherar och håller kvar - gemenskap, framtidstro och innovationskraft. Här är mångfald, kompetens och entreprenörskap i alla former en tillgång, kultur vår inspiration. All utveckling är hållbar och sker på lika villkor.

Leader är vår metod och vi gräver där vi står. Mötesplatser, god service och tillgänglighet är stommen i vår välfärd, miljöarbetet vår mission.

Målen är att skapa fler hållbara sysselsättningar, starka lokala kretslopp, lokalt behovsanpassad service och infrastruktur och en öppen och tillgänglig natur för alla. Vår strategi ska engagera och mobilisera människor i föreningar, företag och offentliga organisationer i landsbygd och stad att bidra till en omställning för ett hållbart samhälle med livskraft. Samverkande aktiviteter på flera fronter ska leda till de övergripande målen och att vår vision uppfylls.

Förverkligandet av strategin ska bidra till att förbättra miljön i vattnet, marken och luften, till att erbjuda innanförskap och arbeten åt fler i social ekonomi och andra hållbara företagsformer, tillgänglighet i service och kommunikation så fler företag kan ha sin bas i området och fler kan jobba hemifrån. Varor och tjänster för en lokal, när- och global marknad kan produceras här med naturen som förnyelsebar resurs. Det gör att kapitalströmmarna går åt vårt håll.

I mötet med det som redan är skapas innovationer, nya lösningar och tankar där även det och de gamla har en plats. Vi får en bättre balans i bärande samhällsstrukturer och en hållbar ekonomi och tillväxt i både stad och land.

Alla projekt som prioriteras genom denna utvecklingsstrategi bidrar till att uppnå EU:s tillväxtstrategi EU2020. Därför bygger alla mål och processen för projekturvalet i strategin på de mål som är satt i de inblandade operativa programmen för struktur- och investeringsfonderna.

Utvecklingsstrategin för Lokalt Ledd Utveckling genom leadermetoden omfattar Bräcke, Sundsvall, Timrå och Ånge kommuner. Vi har tillgång till medel ur Landsbygds-, Havs- och fiskeri-, Regionala och Sociala fonden. Inom Havs- och fiskerifonden kompletteras området av Ångermanlands kustland och tillrinningsområden med kommunerna Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik.

En innovativ strategi

Strategin ska med olika insatser vända en del av det stora kompetens och kapitalflöde som idag går från landsbygden till staden och till globala aktörer, så att det i stället kommer kapital och kompetens till oss och kan arbeta i den lokala ekonomin. Vi vill och behöver vara öppna och tillgängliga för att lära oss mera om de behov som även finns i städerna. Vi vet att allt hänger ihop och det finns så många krafter som vill göra något för att framtiden ska finnas i vårt område. Om vi enbart fokuserar på en sak i taget, får alltför många sitta på läktaren medan klockan går och avfolkningen fortsätter.

Därför gör vi också flera insatser samtidigt i ett decentraliserat upplägg. Strategin ger ett flexibelt utrymme för det önskvärda men det delvis ännu okända. Via insatsområden som socialekonomi där man drar nytta av den synergieffekten som samlade kraft från befolkning, företag och andra aktörer ger i samverkan skapar vi en hållbar landsbygdsutveckling. Det är innovativt.

Fyra mål

Strategins mål bygger på de behov som identifierats lokalt. Grunden för oss är att allt arbete sker enligt Leadermetoden dvs. med samverkan, trepartnerskap, nytänkande och underifrånperspektiv.

- Fler hållbara lokala sysselsättningar
- Starka lokala kretslopp
- Lokalt behovsanpassad service och infrastruktur
- En öppen frisk och tillgänglig natur för alla.

Mål 1. Fler hållbara lokala sysselsättningar

Vi ska gräva där vi står och utgå från de människor och verksamheter som redan finns här. Vi ska också skapa förutsättningar för att fler kommer hit. Produkter, varor och tjänster från natur- och kulturresurserna och från lokalsamhällets behov av service och stödsystem, ger hållbar sysselsättning i befintliga och nya verksamheter. Förutsättningar ska finnas för att verksamheter inom andra branschområden och med långväga marknad ska kunna ha sin bas här. Ett utvecklat entreprenörskap inom föreningslivet kan också skapa arbetstillfällen. Hållbarhet är också långsiktighet och livskraft.

Mål 2. Starka lokala kretslopp

En kritisk och balanserad massa av både människor och verksamheter krävs för att våra landsbygdssamhällen ska fungera både som lokala och regionala kretslopp. Detta påverkar ett områdes attraktionskraft och bidrar i hög grad till att vi kan bli fler. Det innebär öppna och tillgängliga miljöer, mer mångfald i både naturmiljöer och bland invånarna, tillgång till och variation på bostäder och verksamhetslokaler, fler kreativa och dynamiska miljöer, ett rikt fritids- och kulturutbud, större utbud inom besöksnäringen. Vi behöver också få in nytt blod och nya idéer i våra lokala kretslopp via unga, nya kreativa näringsidkare, nya näringar, lokal kapitalförsörjning och social ekonomi.

Mål 3. Lokalt behovsanpassad service och infrastruktur

Service innebär tillgång till exempelvis livs- och drivmedel, vård, omsorg, skola, apotek, bank, kontantjänster och post, dvs. de varor och tjänster som invånare, företag andra organisationer och besökare behöver i sin vardag. Målet är att det ska förbättras i jämförelse med hur det är idag, vara mer jämlikt i förhållande till den service som finns i städer och finnas inom rimligt räckhåll med avseende på utbud, avstånd och tider.

En förbättrad infrastruktur innebär flexibla, smidiga, och behovsanpassade tillgänglighets- kommunikations-, person- och godstransportlösningar. Det ger invånare, besökare, företag och deras kunder hållbara förutsättningar att leva på, ta del av och bedriva verksamhet i landsbygden och i de natur- och kulturmiljöer som finns. Tillgång till bredband är en förutsättning för att uppnå bättre service och övrig infrastruktur.

Mål 4. En öppen, frisk och tillgänglig natur

Det övergripande målet skapar förutsättningar för och kan erbjuda ett öppet odlings- och skogslandskap, mångfald i jordbruks- skogs- och vattenmiljöerna som ger möjligheter till försörjning och företagande, samt en möjlighet att ta del av den vidunderliga naturen på plats.

Naturen är till för sin egen skull men utgör också basen för ett liv i och utveckling av landsbygden. Därför är en öppen, frisk och tillgänglig natur en förutsättning för att landsbygden ska kunna erbjuda biologisk mångfald, arbete, avkoppling, mat och energi. Den är vårt biologiska framtidkapital.

Variationen av olika markslag, biotoper och kulturspår är värdefulla för den biologiska mångfalden och för helheten i kulturmiljön. Variationen och innehållet i landskapet ger oss dessutom möjligheter att tolka och förstå vår historia.

Horisontella mål

Alla projekt i Leader Mittland Plus skall vägas och styras mot fem horisontella mål.

1. Hållbar utveckling
2. Miljö och klimat
3. Likabehandling och icke-diskriminering
4. Jämställdhet mellan kvinnor och män
5. Attityder och mobilisering.

Med det senare menar vi attityden till oss själva och de förutsättningar vi kan skapa, dvs mobilisera de resurser som vi själva är.

Insatsområden och delmål

Varje leaderområde har pekat ut vissa insatsområden som är prioriterade och sedan satt mål för varje insatsområde. I vår strategi har fyra insatsområden valts ut och det är inom dessa det finns möjligheter att söka stöd. Nedan finns en kort introduktion till dessa följt av en generell inriktning av insatser per fond.

Insatsområde 1 - Social ekonomi & lokal kapitalbildning

Vi har inte råd att låta mänskliga resurser gå till spillo genom utanförskap. Insatsen kommer därför att stödja de lokala organisationer som i sin verksamhet kan erbjuda samhälls- och medlemsnytta. Gemensam nämnare är syftet och drivkraften att göra samhälls- och medlemsnytta på demokratiska värdegrunder och vinsten återinvesteras för verksamhetens utveckling eller till nytta för lokalsamhället.

Vi ser också ett behov att stödja bildandet av organisationer vars syfte är att förbättra tillgången på lokalt kapital. Det kapital som landsbygdens innevånare och verksamheter genererar används för inköp av varor och tjänster utanför närområdet, eller placeras i banker och fonder som sedan investeras långt från landsbygden. Detta undergräver landsbygdens egen förmåga till utveckling.

- Stad-land, entreprenörskap, forskning och innovation - Regionala fonden
- Kompetensutveckling, utanförskap och steg in i arbetslivet - Socialfonden
- Insatser inom fiskerinäring - Havs- och fiskerifonden
- Mötesplatser, företagsstöd, lokal mobilisering, kooperativ – Landsbygdsfonden

Insatsområde 2 - Företagande och utvecklat entreprenörskap

Vårt område har naturliga och förnyelsebara naturresurser på land och i vatten som inte tas till vara och det behövs fler arbetsplatser på landsbygden som attraherar välutbildade kvinnor och män. Vi stödjer därför insatser som skapar förutsättningar för att hållbara företag med kvalificerade tjänster kan starta eller etablera sig i vårt område.

Det behövs en fortsatt produktutveckling och paketering av presumtiva och befintliga besöksmål, naturområden.

Den lokala fiskenäringen behöver vidmakthållas och utvecklas för försörjning och förädling av lokala fiskråvaror och för att hålla fiskekompetensen, fiskelägena och traditionerna vid liv.

- Mikrostöd, entreprenörskap, forskning och innovation samt inkubatorer – Regionala Fonden
- Kompetensutveckling, utanförskap och steg in i arbetslivet – Socialfonden
- Utvecklande och konkurrenskraftigt fiske och vattenbruk, lokal mat och diversifiering blå näringar, skärgårdsutveckling – Havs- och fiskerifonden
- Förstudier, marknadsinsatser, lokala besöksmål, startgas, lokal mat och diversifiering gröna näringar och insatser för synergieffekter inom flera fonder – Landsbygdsfonden

Insatsområde 3 – Tillgänglighet

Vi som bor i glesbygd och landsbygd behöver och vill ha mer kontakt med varandra och med världen utanför. Det handlar om tillgänglighet med åtgärder för bredband, bättre service, kollektivtrafik och samordnade transporter samt mötesplatser och bostäder. Med tillgänglighet avses också tillgänglighet för personer med olika typer av funktionshinder. Strategin kan stödja de byar som behöver externa resurser för att komma igång med mobilisering och projekteringen samt utforma ansökan om medel t ex för att bygga lokala nät.

- Infrastruktur för försäljning av fiske – Havs- och fiskerifonden
- Bredband, kommunikationer, infrastruktur, mötesplatser – Landsbygdsfonden
- Mikrostöd, entreprenörskap, forskning och innovation – Regionala fonden
- Kompetensutveckling, utanförskap, steg in i arbetslivet, nya nätverk – Socialfonden

Insatsområde 4 – Natur- och kulturbevarande insatser

Områdets naturmiljöer är viktiga resurser för vårt dagliga liv och de kan också utgöra basen för vår utveckling. Okunskap och miljösynder har naggat ekosystemet rejält i kanten och det är vårt ansvar att åtgärda bristerna och förebygga nya miljösynder. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att dessa naturresurser används på ett hållbart sätt som långsiktigt bidrar till både näringsverksamhet och attraktivitet för vårt område. Ur ett socialt perspektiv är det viktigt att kultur- och naturmiljöer tillgängliggörs för så många som möjligt. Ur ett miljömässigt perspektiv är det viktigt att bevarande insatser sker på ett sådant sätt att dess miljövärden vårdas och bevaras.

- Fiskesamhällen, kustområden, skärgårdsområden och förutsättningsskapande åtgärder för fiske – Havs- och fiskerifonden
- Jord- och skogsbrukslandskapet, klimatsmarta produkter från gröna näringar, ekologisk odling, ekoturism – Landsbygdsfonden
- Entreprenörskap, innovationer och forskning – Regionalfonden
- Kompetensutveckling, steg in i arbetslivet och utanförskap – Socialfonden

Urvalsprocess

Leaderkontorets uppgift är att säkerställa att ansökan innehåller alla nödvändiga uppgifter och att innehållet i projektet faller inom de krav som leaderområdet ställt upp i sin strategi.

LAG är vår styrelse och de gör urvalet. LAG ska tillämpa en urvalsprocess som är öppen, icke diskriminerande och objektiv samt har sin utgångspunkt i EU-förordningen och Jordbruksverkets direktiv.

Det första som kontrolleras är att projektet faller inom strategin och att projektet ska genomföras enligt leadermetoden, dvs i samarbete med andra och utifrån lokala förutsättningar och lokala initiativ. Vi bedömer bland annat:

Underifrånperspektiv. Innebär att projektet har sitt ursprung i ett lokalt sammanhang i en bygd och att det finns ett behov av projektet där det ska genomföras.

Partnerskap. Innebär att hela projektet skall genomföras i nära samverkan med en eller flera parter, gärna från flera sektorer.

Samverkan och nätverkande. Innebär att man i lösa former och sammanslutningar arbetar tillsammans lokalt för att genomföra projektet.

Innovation och lärande. Det ska finnas ett nytänkande i projektet och en tanke på hur projektet kan förmedla lärande till sin bygd och till deltagare.

Projekten bedöms i tre steg. I första steget kontrollerar kansliet att skall-kraven är uppfyllda. Steg två kontrollerar grundvillkor för ansökan och steg tre kontrollerar fondspecifika kriterier. För steg ett gäller att samtliga krav ska vara uppfyllda. För steg två och tre skall 75 poäng uppnås. Frågorna som ska besvaras finns som en bilaga till denna sammanfattning av strategin.

Urvalet gör LAG vid behov med stöd av sakkunniga referensgrupper. Prioritering av projekt görs med ett poängssystem som godkänts av Jordbruksverket i samband med att strategin och leaderområdet fick sitt startbeslut. Kriterierna finns presenterade i slutet av detta dokument.

Projektbesluten kan komma att få olika villkor kopplade till sitt beslut. Alla projekt förbinder sig att lämna av kansliet begärda delrapporter och att delta i utbildningar och projekträffar under projektiden. Projektet förbinder sig att även efter projektiden svara på uppföljningar av indikatorer och eventuella andra uppföljningsbehov från EU, Jordbruksverket eller Leader Mittland Plus.

Samverkan mellan fonder och andra aktörer

Vår strategi visar att vårt leaderområde har många utmaningar att hantera. Därför är det bra att ha tillgång till flera olika fonder.

Leader Mittland Plus ska använda en fyrfondslösning i arbetet med lokalt ledd utveckling, men, det är inte möjligt att blanda finansiering från flera fonder i samma projekt. Därmed gäller ett projekt – en fond. Ett projekt kan däremot stödja målen i flera fonder. Kansliet gör en första bedömningen av i vilken fond projektet hör hemma.

Stöd för leaderområdet att fördela

Landsbyggsfonden	42 481 554 kronor
Havs- och fiskerifonden	7 408 554 kronor
Socialfonden	4 740 590 kronor
Regionalfonden	3 369 302 kronor
Totalt	58 000 000 kronor

Leader Mittland Plus - Organisation

LAG är ytterst ansvariga för att det finns ett fungerande kansli. En verksamhetsledare ansvarar för den löpande driften och för att utföra LAGs intentioner.

Utöver kansliet utökas verksamheten med fyra lokala projektinspiratörer/satelliter under de första åren. Arbetsuppgiften är framförallt att arbeta för att informera och inspirera lokala aktörer.

Leaderkontoret jobbar med att sprida kunskap om Leader Mittland Plus och leadermetoden.

LAG - den lokala aktionsgruppen

Den lokala utvecklingsstrategin ska användas för att styra LAG: s arbete med prioritering och urval av ansökningar samt partnerskap, kommunikation och fonsdamordning.

Styrelsen/LAG tillsätts på ett årsmöte efter förslag från valberedningen och skall bestå av 12 ordinarie ledamöter samt 8 ersättare med närvarorätt med en fördelning av minst 60/40 % mellan kvinnor och män. Ingen av sektorerna ideell, företag eller offentlig får ha mer än 49 % av rösterna vid enskilda beslut. Sektorerna är jämt fördelade.

Ett av strategins två horisontella mål är jämställdhet och icke-diskriminering. Arbetet med att genomföra strategin ska utgå från ett jämställdhets- och normkritiskt perspektiv som ska genomsyra både kansliets arbete och LAGs beslutsfattande.

Referensgrupper

För att säkerställa representation för fiskerifonden, sociala fonden och regionala fonden skall referensgrupper tillsättas som bereder ärenden åt LAG. LAG kommer också vid behov att inbjuda andra personer och kompetenser att sitta med som adjungerade.

Uppföljning och revidering

I strategin ingår uppföljning för att säkerställa hur verksamheten genomförs och fungerar. Förutom vår egen uppföljning är vi också en del i Jordbruksverkets och EUs uppföljning.

Uppföljning riktas dels på den egna organisationen dvs. vårt utfall, men också på våra beviljade projekt. Två gånger per år skall projekten skicka in delrapporter.

Partnerskapet bakom strategin

Den strategi som vi nu har format bygger i stor utsträckning på underifrånperspektivet men också på de planer och strategier som länsstyrelserna och kommunerna arbetar med. Strategin är förankrad och framtagen i en inkluderande process med ett partnerskap som representerar många olika organisationer i det geografiska området. Den är avstämd mot regionala och kommunala visions- och strategidokument och de fyra Struktur- och investeringsfonderna.

Följande aktörer är några av alla de som har deltagit i framtagandet av strategin och representerar delar av partnerskapet:

Bräcke kommun, Sundsvalls kommun, Timrå kommun och Ånge kommun. Landstinget Västernorrland, avd. Regional Utveckling, Kommunförbundet Västernorrland samt andra regionala organ och statliga myndigheter på regional/lokal nivå som, Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, och Mittuniversitetet. Västernorrlands Kustfiskareförening, Hushållningssällskapet i Västernorrland, lokala företagareföreningar i t.ex. Njurunda, Matfors, Bräcke, Timrå, Ånge, lokala LRF-organisationer, t.ex. LRF Timrå och lokala företagare. Västernorrland idrottsförbund, Medelpads Hembygdsförbund, Hela Sverige Ska Leva (Västernorrland), Winnet, lokala byalag och bygdeföreningar m.fl.

Information och kontakt

Den kompletta strategin hittar du på www.mittlandplus.se. Har du funderingar och frågor, hör av dig till kansliet på info@mittlandplus.se eller 070-316 23 66.

Bilagor

Mål och insatsområden i matrisform

	Insatsområde 1 Social ekonomi & lokal kapitalbildning	Insatsområde 2 Företagande & utvecklat entreprenörskap	Insatsområde 3 Tillgänglighet	Insatsområde 4 Natur- & kultur- bevarande insatser
	<i>Social ekonomi och ökad tillgång på lokalt kapital.</i>	<i>Lokala företag, jord, skog, besöksnäring, lokal mat, och fiske. Förädling och diversifiering</i>	<i>Kontakter med världen utanför, lokal service, mötesplatser, bostäder, bredband.</i>	<i>Natur- och kultur-tillgångar. Natur- och kulturturism, bioenergi, ekosystem, livsmiljö.</i>
Mål 1 Fler hållbara sysselsättningar <i>Miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart.</i>	Fler företag/ aktörer inom social ekonomi Ökat entreprenörskap & kunskap inom social ek. Fler nya lokala produkter & tjänster inom social ek.	Fler lokala företag Ökat entreprenörskap Ökad förädling och diversifiering Ökad kompetens-utveckling	Fler nya lokala produkter och tjänster inom tillgänglighet Fler nya hållbara försäljningskanaler för att nå marknad	Ökad lokal miljö-certifierad natur och kulturturism Fler nya miljö- och klimatsmarta produkter/tjänster Ökad miljö-certifiering av lokala företag och org.
Mål 2 Starka lokala kretslopp <i>Lokal kapital-försörjning. Ökad kritisk massa. Kreativa dynamiska miljöer, rikt fritidsliv, nytt blod via ökad inkludering</i>	Mer lokalt kapital i omlopp & nya fin. strukturer Fler nya och utvecklade kreativa mötesplatser Ökad inkludering i lokalt företagande och lokalsamhället	Fler nya lokala produkter/ tjänster Ökat samarbete land/stad (RF) Ökad inkludering i lokalt företagande	Ökad delaktighet och inkludering i lokalsamhället Ökad integrationen på landsbygden Fler nya och utvecklade kreativa mötesplatser	Utveckla mångfalden i jord- och skogsbruket Återställa vatten och markbiotoper Utveckla mångfalden och särarten i lokala kulturmiljöer och lokalt kulturliv
Mål 3 Lokalt behovs- anpassad service- & infrastruktur <i>Lokala handlingsplaner och insatser</i>	Ökad förädling av lokala varor och tjänster inom soc.ek Fler lokala kollektiva lösningar för att lösa lokala problem	Nya lokala produkter/tjänster Ökad service på landsbygden	Fler nya lokala boendemöjligheter Ökad tillgång på bredband Ökad tillgång på alla transporter	Bidra till ökad tillgång till natur, friluftsliv, lokala kulturmiljöer och lokalt kulturliv (humanistiskt)
Mål 4 En öppen frisk och tillgänglig natur för alla <i>Vårt biologiska framtidskapital</i>	Ökat socialt entreprenörskap med inriktning på jord/skog/vatten	Ökad besöksnäring inriktning jord/skog/vatten Fler miljö-certifieringar inom jord/skog/vatten.	Ökad tillgång till natur & friluftsliv för alla Fler besöksmål och mötesplatser i naturen	Utveckla & bevara öppna landskapet Återställa vatten och markbiotoper Ökad mångfald i jord- och skogsbruk

Grundvillkor

Innan ett projekt blir aktuellt för att handläggas måste det uppfylla ett antal villkor:

- Projektet faller inom ramen för strategin.
- Projektet arbetar enligt leadermetoden.
- Ansökan uppfyller Jordbruksverkets grundvillkor för stöd.
- Ansökan är komplett.
- Projektet har minst tvåpartssamverkan.
- Projektägaren och projektet redovisar hur de arbetar med, förhåller sig till och bidrar till våra horisontella mål.
- Projektägaren är delaktig i Leader Mittlands partnerskap och har betalat medlemsavgift.

Urvalskriterier, generella

- Arbetar projektet långsiktigt och leder projektet till hållbara lösningar/utveckling?
- Arbetar projektet för minskad miljöpåverkan?
- Arbetar projektet med lokala attityder och mobilisering?
- Projektägaren har antagit riktlinjer för hållbarhet, miljö, jämställdhet och likabehandling?
- Har det geografiska lokalområdet låg projektaktivitet?
- Har projektet tydliga mål?
- Finns det ett behov av projektet?
- Kommer projektet att påverka ett lokalt samhälle?
- Finns innovativa och nytänkande inslag i projektet?
- Har projektet finansiella resurser och genomförandekapacitet?
- Har projektet sektorövergripande partnerskap?

Urvalskriterier, fondspecifika

Urvalskriterier Landsbygdsfonden, social ekonomi & lokal kapitalbildning

- Bidrar projektet till fler företag eller arbetstillfällen inom social ekonomi?
- Bidrar projektet till ökat entreprenörskap & kunskap inom social ekonomi?
- Bidrar projektet till mer lokalt kapital i omlopp?
- Bidrar projektet till nya finansiella strukturer?
- Bidrar projektet till fler lokala produkter eller tjänster?
- Bidrar projektet till ökad inkludering i lokalt företagande/lokalsamhället?
- Bidrar projektet till nya och utvecklade kreativa mötesplatser?
- Bidrar projektet till entreprenörskap i föreningslivet?
- Bidrar projektet till fler kollektiva lösningar för att lösa lokala problem?
- Bidrar projektet till ökad lokal förädling?

Urvalskriterier Landsbygdsfonden, företagande & utvecklat entreprenörskap

- Bidrar projektet till fler företag eller flera arbetstillfällen
- Bidrar projektet till fler produkter och tjänster?
- Bidrar projektet till ökad förädling eller diversifiering?
- Bidrar projektet till ökad hållbarhet/miljöcertifiering?
- Bidrar projektet till ökad besöksnäring?
- Bidrar projektet till ökad service?
- Bidrar projektet till ökat entreprenörskap?
- Bidrar projektet till ökad kompetensutveckling?
- Bidrar projektet till ökad inkludering i lokala företag?

Urvalskriterier Landsbygdsfonden avseende tillgänglighet

- Bidrar projektet till nya lokala produkter/tjänster inom tillgänglighet?
- Bidrar projektet t. nya försäljningskanaler för lokala produkter?
- Bidrar projektet till nya lokala boendemöjligheter?
- Bidrar projektet till fler företag eller flera arbetstillfällen
- Bidrar projektet till ökad inkludering/integration i lokalsamhället?
- Bidrar projektet till nya eller utvecklade mötesplatser?
- Bidrar projektet till ökad tillgång på transporter/kommunikation (inkl bredband)
- Bidrar projektet till ökad tillgång på natur & friluftsliv för alla

Urvalskriterier Landsbygdsfonden avseende natur- och kulturbevarande insatser

- Bidrar projektet till utv. av mångfalden i jord- & skogsbruk?
- Bidrar projektet till att återställa vatten- och markbiotoper?
- Bidrar projektet till ökad miljöcertifiering?
- Bidrar projektet till mer natur- och kulturturism?
- Bidrar projektet till att bevara och utveckla mångfalden i kulturmiljöer och lokalt kulturliv?
- Bidrar projektet till ökad tillgänglighet till natur, friluftsliv, lokala kulturmiljöer och lokalt kulturliv?
- Bidrar projektet till att utveckla och bevara öppna landskapet?
- Bidrar projektet till fler företag eller flera arbetstillfällen
- Bidrar projektet till nya klimatsmarta produkter/tjänster?

Urvalskriterier Regionalfonden – samma för alla insatsområden

- Bidrar projektet till förbättrade affärsmöjlighet hos små och medelstora företag genom förbättrat land-stad samarbete?
- Bidrar projektet till att ökad sysselsättning hos små och medelstora företag?
- Bidrar projektet till fler hållbara lokala små och medelstora företag?
- Bidrar projektet till stärkt entreprenörskap och företagande på landsbygden?

Urvalskriterier Socialfonden – samma för alla insatsområden

- Bidrar projektet till stärkt anställningsbarhet för kvinnor och män som befinner sig långt från arbetsmarknaden?
- Bidrar projektet till Öka kompetensutveckling hos individer och företag på landsbygden?
- Bidrar projektet till ökad delaktighet och inkludering i lokalsamhället?
- Bidrar projektet till utveckling inom sitt insatsområde?
- Bidrar projektet till stärkt anpassningsförmåga för sysselsatta kvinnor och män på arbetsmarknaden?

Urvalskriterier Havs- och fiskerifonden, social ekonomi & lokal kapitalbildning

- Bidrar projektet till ökad förädling av lokala produkter och tjänster?
- Bidrar projektet till fler kollektiva lösning på lokala problem?
- Bidrar projektet till fler lokala produkter och tjänster?
- Bidrar projektet till ökad konkurrenskraft hos små och medelstora företag?
- Bidrar projektet till att skydda miljön och främja hållbar användning av vattenresurser?

Urvalskriterier Havs- och fiskerifonden, företagande & utvecklat entreprenörskap

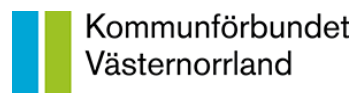
- Bidrar projektet till ökad lokal förädling?
- Bidrar projektet till fler lokala produkter och tjänster?
- Bidrar projektet till diversifiering?
- Bidrar projektet till ökad konkurrenskraft hos små och medelstora företag?
- Bidrar projektet till att skydda miljön och främja hållbar användning av vattenresurser?

Urvalskriterier Havs- och fiskerifonden, tillgänglighet

- Bidrar projektet till att förbättring av logistik och försäljningskanaler?
- Bidrar projektet till ökad konkurrenskraft hos små och medelstora företag?
- Bidrar projektet till att skydda miljön och främja hållbar användning av vattenresurser?

Urvalskriterier Havs- och fiskerifonden, natur- & kulturbevarande insatser

- Bidrar projektet till att återställa vattenbiotoper?
- Bidrar projektet till ökad konkurrenskraft hos små och medelstora företag?
- Bidrar projektet till att skydda miljön och främja hållbar användning av vattenresurser?
- Bidrar projektet till ett hållbart fiskebruk och en hållbar fiskenäring?
- Bidrar projektet till bevarande eller utvecklande av trad. kulturmiljöer?

Foton:
Omslagsbild © Timrå kommun
Grupp bild LAG © Leader Mittland Plus
Övriga foton, privata, Erika Larsson

Leader Mittland Plus
Box 890
851 24 Sundsvall
070-316 23 66
Info@mittlandplus.se
www.mittlandplus.se
mittland.plus
facebook.com/mittlandplus
@mittlandplus
#mittlandplus